

Huono juttu. Ei kai kenellekään ollut epäselvää kuka Mossurivaaran paikallislehteen kirjoittavan "Vaaravahtikoira" nimimerkin takana yritti piileskellä, eikä Elmeri Kepulimäki itsekään enää isommin vältellyt paljastumistaan. Yleensä hän kirjoitteli paikalliseen päätöksentekoon liittyviä kommentteja kolumneissaan, rajaten tarkoin asiankäsittelyn vain asiaan. Yhtä tarkoin hän vältti kohdentamasta kritiikkiään yksittäisiin päätöksentekojoihin. Eihän kunnallisessa päätöksenteossa vastuu jakaudu yksittäisille ihmisille. Toki hän ainakin useimmiten käytti teksteissään kriittistä ja karrikoivaa korostusta, mutta niinhän vallan vahtikoirien kuuluikin menetellä, myös näin paikallisella tasolla. Alkujaan nimimerkin suojan tarkoitus olikin suojata kirjoittajaa ulkopuoliselta aihevalitavaukutekijalta. Nyt hän oli saanut sellaisen. Aiheen oli ainakin välillisesti antanut Aleksei Botulinov. Keskustajaamassa ravitsemusliike Wanha Samowaaria isännöivä venäjältä puolisoineen muuttanut ruokataituri. Aleksein vaimo Veera toimi lääkärinä Mossurivaaran terveystieteiden keskuksessa. Veera oli inkerinsuomalainen taustaltaan. Perhe oli muuttanut maahan presidentti Koiviston puuhaamalla paluumuuttajastatuksella. Alekseilla oli pulma: Ihmiset olivat alkaneet selkeästi karttaa Wanha Samowaaria: Ne eivät enää tykkää minusta, Aleksei purki huoltaan Elmerille. Kuinka sinä tuollaiseen olet päätenyt? uteli Elmeri. Asiakkaat ovat hylänneet Wanhan Samowaarin. Se johtuu siitä, että olen venäläinen. Kukaan ei enää tykkää venäläisistä. Se johtuu sodasta. Niin, se on varmaan monelle siinä mielessä hankala asia, ettei kukaan halua osoittautua venäjämieliseksi. Ei siinä varmaan mitään henkilökohtaista sinua vastaan ole, Elmeri pohti. Ehkä niin, mutta ravintola ei pyöri jollei ihmiset käy. Eikö ihmiset ymmärrä etten minä voi sotaa lopettaa, tai vaikuttaa sen loppumiseksi. Jos minä täällä alan kovasti huutamaan sotaa vastaan ja venäjän tekemisiä protestoimaan, niin tiedätkö mitä venäjällä asuville sukulaisilleni tapahtuu? Ne kosta minulle sukuni kautta. Veljeni tai isäni voivat joutua vankilaan, tai heiltä viedään työt. Vaikka he eivät ole tehneet mitään? Elmeri varmisti omaa näkemystään. Juuri niin. Kyllä siellä aina sopiva syy löytyy, kun tarve ilmaantuu, Aleksei vahvisti Elmerin oletuksen. Ja tiedätkö, minä en oikeastaan ole venäläinen siinä mielessä että, polveudun Krimin tataareista. Mutta venäläiseksi minä itseni tunnen, enkä häpeä syntyperääni. Jos jonkun pitää hävetä, niin nykyisten vallanpitäjien Kremlissä. Siellä valtaa pitävä joukko on se, joka likaa venäläisten maineen ja venäläisyyden kuvan maailmalla. Uskonpa sinun olevan vankasti oikeassa, Elmeri arveli. Myöhemmin kotonaan Elmeri pohdiskeli käytyä keskustelua ja päätti että, hänen tulisi kirjoittaa aiheesta jotain paikalliseen julkaisuun. Aiheen käsittely oli jostakin syystä hankala aloittaa. Elmeri pyöritteli mielessään ajatusta jos toistakin, mutta aina siinä tuntui olevan joku näkökulma, joka ei suostunut sopimaan ajatuskulkuun. Radion kuuntelu oli joskus aiemmin saanut tämänlaiset lukot loksautamaan auki, ehkä siis tällä kerrallakin. Taisi vain olla joku lastenohjelma menossa, koska pikkutyön ääni lauloi tuttua lastenlaulua: Ihme ja kumma. Elmeri vaiensi radion. Tuskinpa lastenlauluista olisi ratkaisua tilanteeseen. Kuitenkin jonkinlainen korvamato ehti tarttua jonnekin alitajuntaan ja se sai sormet liikumaan näppäimistöillä. Omaperäinen asiayhteys alkoi itää ja löytää kasvualustaa ajatuksen vainiolla. Maria Z ihmemaassa: Venäjällä aina varjo seuraa kulkijaa, vaik' päivä painuu pilveen ei varjo poistukaan. Venäjällä monta on ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummastuttaa pikku Mariaa. On Putinilla haaveet, panssarit ja ohjukset. Sergeillä ja Dmitrillä puheet hirmuiset. Venäjällä on monta ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummastuttaa pikku Mariaa. Novitsok on myrkky, jolla pyykki tärkätään. Erimielisyydet pois näin kätevästi värkätään. Venäjällä monta on ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummastuttaa pikku Mariaa. Ukrainassa kaikki aina on niin vaikeaa, miksihän ne siellä meitä vastustaa. Krimillekin silta piti meidän rakentaa, kun maitse sinne emme saaneet matkustaa. Venäjällä monta on ihmeellistä asiaa, se

hämmästyttää kummastuttaa pikku Mariaa. Putin istuu Kremlissä, sen pitkän pöydän ääressä. Jalat sillä vipattaa, kun on outo vaiva sääressä. Vaalitkin on tulossa ja kaikki hommat pielessä. Vaalivoiton varmistus vain diktaattorin mielessä. Venäjällä monta on ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummastuttaa pikku Mariaa. Venäjälle suuruus täytyy jälleen rakentaa. Jos ei siinä onnistuta, niin se valehdellaan taas. Jos ei joku siihen uskokkaan, hän ikkunasta putoaa, kas erimielisyydet näin kätevästi hoidellaan. Venäjällä monta on ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummastuttaa pikku Mariaa. Elmeri tutkaili tuotostaan, eikä sitä kummoisena nähnyt, mutta tänään ei vain irronnut parempaa. Mieli teki kuitenkin jollakin tavoin ottaa kantaa Aleksein ongelmaan ja tuoda sitä esiin ja paikallisten ihmisten tietoisuuteen. Olisihan se melkoinen menetys paikkakunnalle, mikäli Aleksei joutuisi lopettamaan Wanhan Samowaarin. Eikä se siihen jäisi. Aleksei oli kertonut jo ilmoittaneensa vuokranantajalle sanovansa sopimuksen irti vuodenvaihteeseen. Sen jälkeen Veera ja Aleksei jättäisivät paikkakunnan. Veeralle lääkärinä kyllä löytyisi töitä helposti sellaisilta paikkakunnilta, joissa Aleksi voisi myös jatkaa ravintolayritystään. Paikallinen terveyskeskus jäisi ilman lääkäreitä ja jollei sellaista löytyisi, tietäisi se terveyskeskuksen toiminnan päättymistä. Sotepiiri siirtäisi sen toiminnot suurenpaan yksikköön neljäkymmenen kilometrin päähän Sappolaan. Myös tämän Elmeri Kepulimäki halusi sisällyttää kolumniinsa. Pehmeästi, niin ettei syöllistäisi kirjoituksessaan ketään tai mitään osapuolta. Elmeri jatkoi tekstiä: Niin, venäjällä on monta ihmeellistä asiaa, jotka hämmästyttävät meitäkin. Meitä ihmetyttää se, miksi venäläiset hyväksyvät nykyisen, joka meidän mielestämme on käsittämätöntä. Heillä on kuitenkin tuhatvuotiset perinteet diktatuurin alla elämisestä ja he ovat omaksuneet maan tavan ja oppineet elämään sen vaatimusten mukaan. Pienen hetken näytti siltä, että he haluavat muuttaa ikiaikaisia käytäntöjä. Me muistamme ”Perestroikan”, demokratiassa on omat haasteensa, eikä se ilmeisesti ollut sellainen ihmmaa, jollaisena se neuvostoliittolaisille oli näyttäytynyt. Neuvostoliiton romahdus oli avannut rikastumisen mahdollisuuden niille röhkeimmille tilaisuuteen hyväksikäyttäjille, jotka nopeasti haalivat jättiomaisuuksia. Tavallinen kansa huomasi, ettei uusi elämäntyö juurikaan arkipäivää helpottanut. Paluuta entiseen, turvalliseen neuvostoelämään ei enää ollut. Maassa oli uusi diktatuuri ja uuden diktaattorin lait. Venäläinen viidakonlaki sopeudu tai sinut sopeutetaan. Se että, venäläinen ihminen sopeutuu ja näkee asiat, kuten niiden halutaan tulevan nähdä, ei muuta sitä tosiasiaa että, ihmisinä he ovat todella mukavia. Iloisia, sympaattisia ja huomioon ottavia. He ovat vahvasti perhekeskeisiä ja sukurakkaita, ja moni täällä lännessä asuva välttää arvostelemasta venäläistä valtionjohtoa, tai sen politiikkaa, koska lähisukua asuu venäjällä. Onko oikein että, tuomitsemme venäläisiä heidän syntyperänsä mukaan? Vai pitäisikö meidän nähdä heidät ihmisinä, juuri sellaisina kuin he ovat? Ehkä meidänkin keskuudessamme asuu näitä ihmisiä, ja he tuntevat tulleen syrjityksi ja jopa eristetyksi yhteiskunnassamme. Vain syntyperänsä vuoksi. Onko se meille jonkinlainen voitto, jos karkoitamme heidät muualle? Se ”voitto” voi kääntyä tappioksi ajan kuluessa. Meillä on myös vaihtoehto. Vaaravahtikoira.

----- Elmeri luki vielä kirjoittamansa kolumnin kertaalleen läpi ja napautti sen menemään Mossurivaaran sanomiin. Ei tämä kyllä tule menemään läpi, hän sanoi itselleen. Kelmari ei tule tätä hyväksymään, mutta onpa se nyt kuitenkin tarjottu. Meni vain vajaa kymmenen minuuttia, kun Elmerin puhelin pärähti. Mitä helvettiä sinä oikein meinaat? Eihän tällaista voi julkaista. Johan minut puhalletaan kunnanvaltuuston puheenjohtajan pallilta heti jos laitan tämän lehteen. Etkö sinä nyt mitään muuta keksinyt? Kaikki Mossurinvaaran venäläiset vetävät herneet nenäänsä tuon luettuaan. En helvetissä laita tuota lehteen. Jos ei sinulla muuta ole, niin kolumnipalsta jää tyhjäksi. Sinähän se päätoimittaja olet. Laitat lehteesi mitä laitat. Minä

vain tarjosin tuota. Eikä siitä pitäisi mielestäni isommin pahastua kenenkään. Ymmärrätkö sinä, jos Botulinovit lähtee, niin meillä ei ole terveystakeskuksesta lääkäriä. Jollei mistään löydy tänne syrjäseudulle uutta, niin lähtee koko terveystakeskus. Siinä suhteessa saatetaan olla jo hyvinkin myöhässä, Elmeri napautti väliin. Mitä sinä tuolla tarkoitat? Minä uskon sinun kunnanvaltuuston puheenjohtajana tietävän, Elmeri totesi. No, joka tapauksessa tuota tekstiä sinun on turha odottaa lehdessä näkeväsi. Eikä siitä myöskään makseta, Kelmaria ärsi. Teeppä sinä niin. Parin kuukauden hiljaiselon jälkeen Kelmaria otti yhteyttä Elmeri Kepulimäkeen: Et kai sinä Kepulimäki julkaissut sitä kirjoitelmaasi missään somekanavilla? Kuinka niin? Elmeri oli ihmettelevinänsä. Botulinov vaimoineen on muuttamassa paikkakunnalta. Joo, kuulin Alekseilta. Ovat löytäneet Karkkilasta uuden kotipaikan. Aleksei avaa siellä Wanhalla Tataari nimisen ravintolan. Veera menee terveystakeskuslääkäriksi sinne. Jos sinä Kepulimäki olet saanut tämän aikaan sillä manifestillasi, niin ei hyvä kuku. Mossurivaaran sanomat ei enää osta yhtään juttua sinulta. Se on varma. Ootko muuten huomannut, etten ole tarjonnut yhtään tekstiä pariin kuukauteen. Se kolmekymppiä viikossa ei juuri hetkauta puoleen tai toiseen, Elmeri tuumi, ja ajatteli vielä jatkaa: - harrastustahan tämä minulle, enempi oon ajatellut näiden kolumnien olevan lehdellesi tärkeempiä kuin minulle. Jätti kuitenkin sanomatta.